



VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Tuottavuus- ja tuloksellisuuskysely kunnille, kevät 2014

12.6.2014

Ylitarkastaja Suvi Savolainen



Mikä kysely?

- Sähköinen tiedonkeruukysely, jolla kartoitettiin kuntien tuottavuus- ja tuloksellisuustoimenpiteitä
- Lähetettiin kaikille kunnille, 28.3. – 5.6.2014
 - Vapaaehtoinen
 - Toive: vastaus valmisteltaisiin mahdollisuuksien mukaan asiantuntijoiden yhteistyönä kunnassa

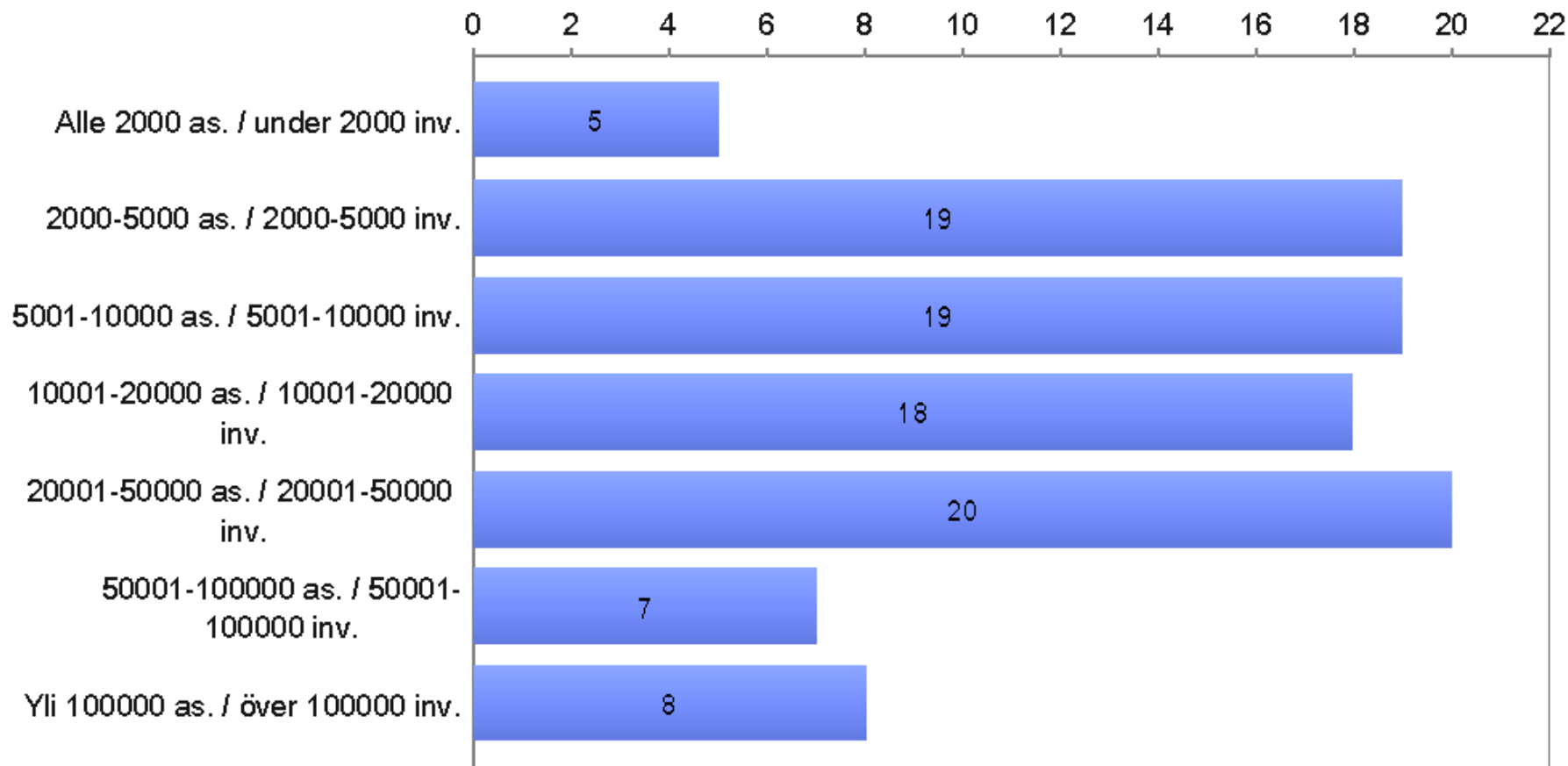


Vastausaktiivisuus

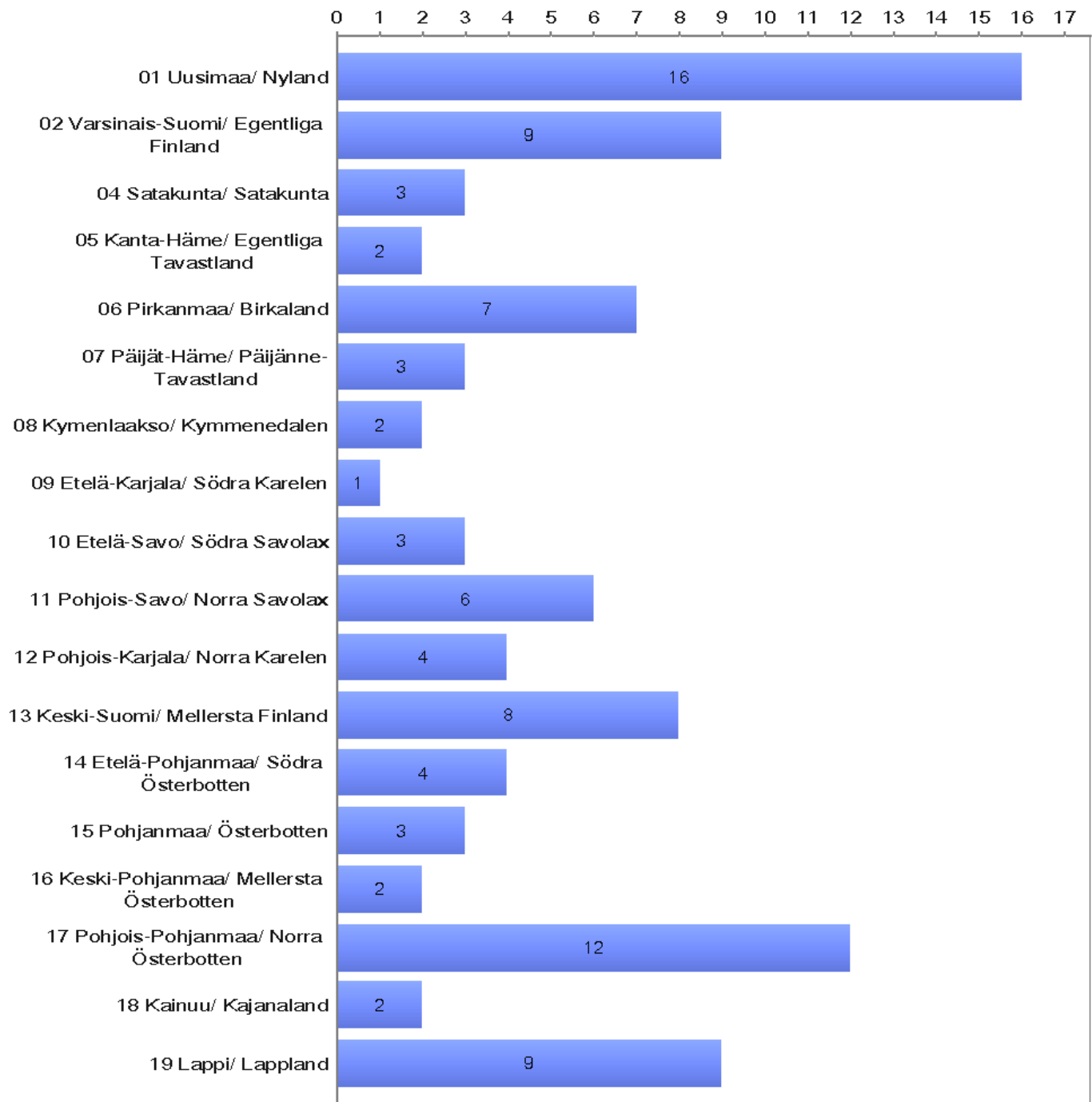
- Kyselyyn vastasi määräaikaan mennessä 96 kuntaa
 - Vastausprosentti 31,2 %
- Vastanneiden kuntien osuus Manner-Suomen asukasmäärästä 64,7 %
 - Yli 100 000 asukkaan kunnista 8/9 vastausta
 - Yli 20 000 asukkaan kunnista 63,6 % vastasi
 - Alle 2 000 asukkaan kunnista 16,1 % vastasi



Vastaajat kuntakoon mukaan

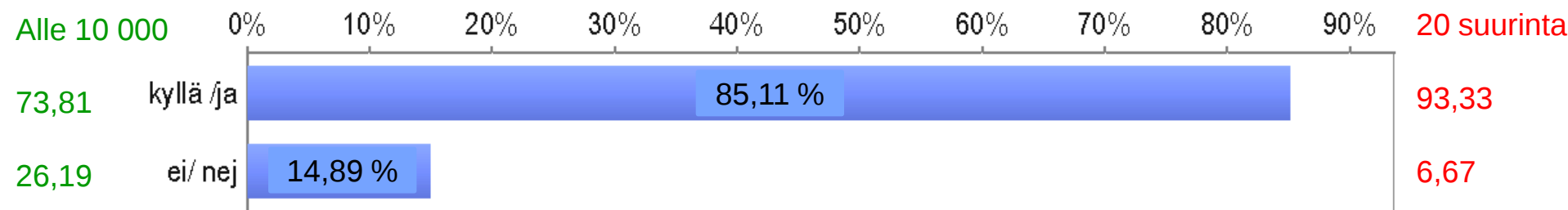


Maakunta



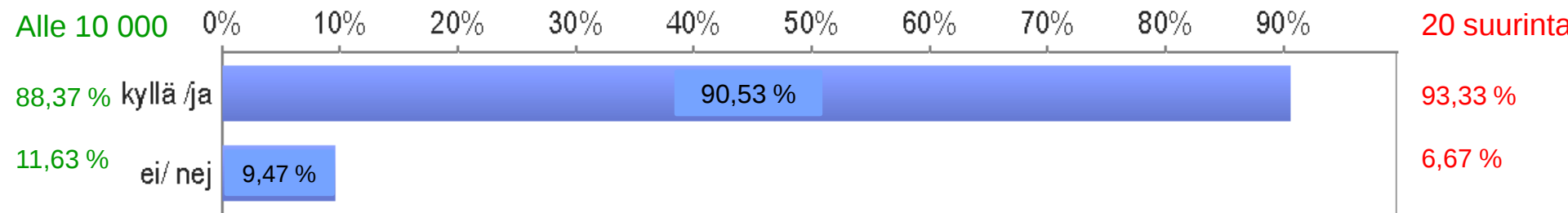


Sisältyvätkö tuottavuuden kehittymiselle asetetut tavoitteet kuntanne strategiaan (n=94)

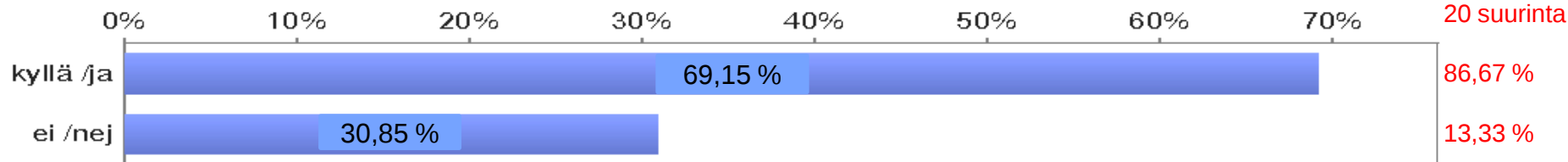




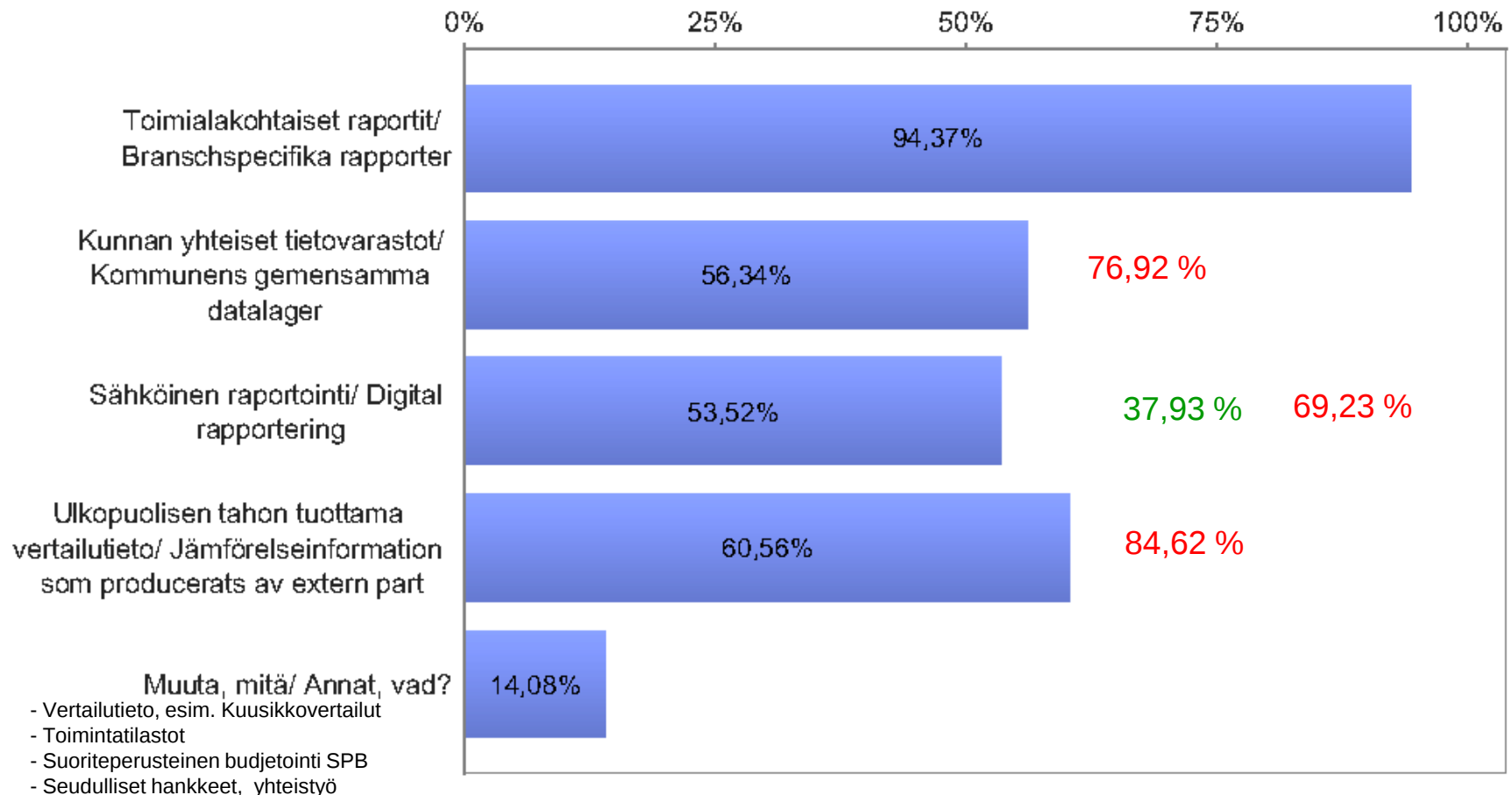
Sisältyvätkö tuottavuuden kehittymiselle asetetut tavoitteet kuntanne talousarvioon, (n=95)



Hyödyntääkö kuntanne tuottavuuden kehittämisessä systemaattista ohjaus- ja raportointijärjestelmää (tiedolla johtaminen)? (n=94)



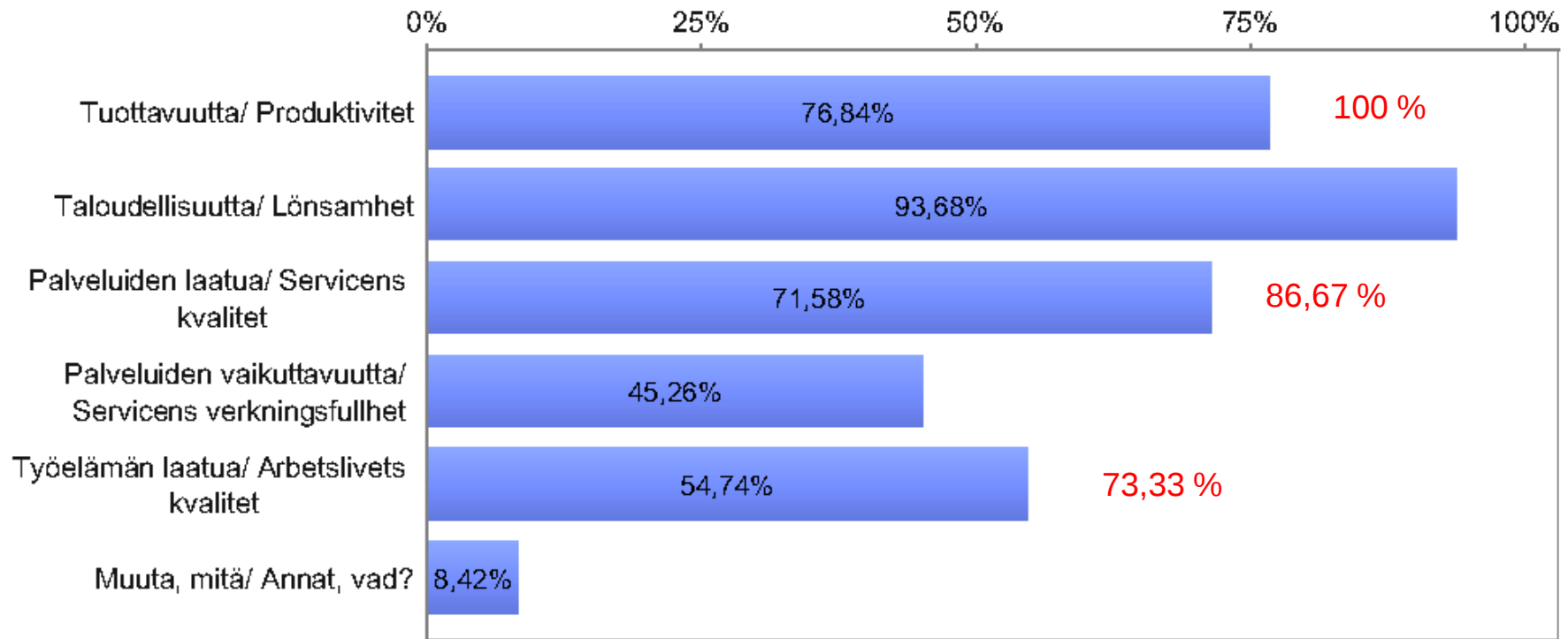
Jos kyllä, mitä seuraavista hyödynnätte ohjaus- ja raportointijärjestelmässänne (n=71)



Tärkein yksittäinen päätöksentekoon ja tiedolla johtamiseen liittyvä toimenpide (tuottavuuden ja tuloksellisuuden kannalta) (n=85)

- Yhteiset tavoitteet ja yhteinen kokonaisvaltainen strategia
- Talousarvio
 - Tavoitteet
 - Toteutumisen seuranta
 - Talouden tasapainotusohjelma
- Toimintaa koskevien päätösten vaikutusten tunnistaminen
- Ajantasainen seuranta, mittareiden käyttö ja kehittäminen
 - Yhtenäinen tietovarasto
 - Suorite/toimintolaskenta
 - Tietojärjestelmien toimivuus
 - Selkeä raportointi
 - Ennustettavuus
- Asenne, osaaminen, johtaminen

Mitä kunnassanne käytetyt mittarit kuvaavat? (n=95)



Muita:

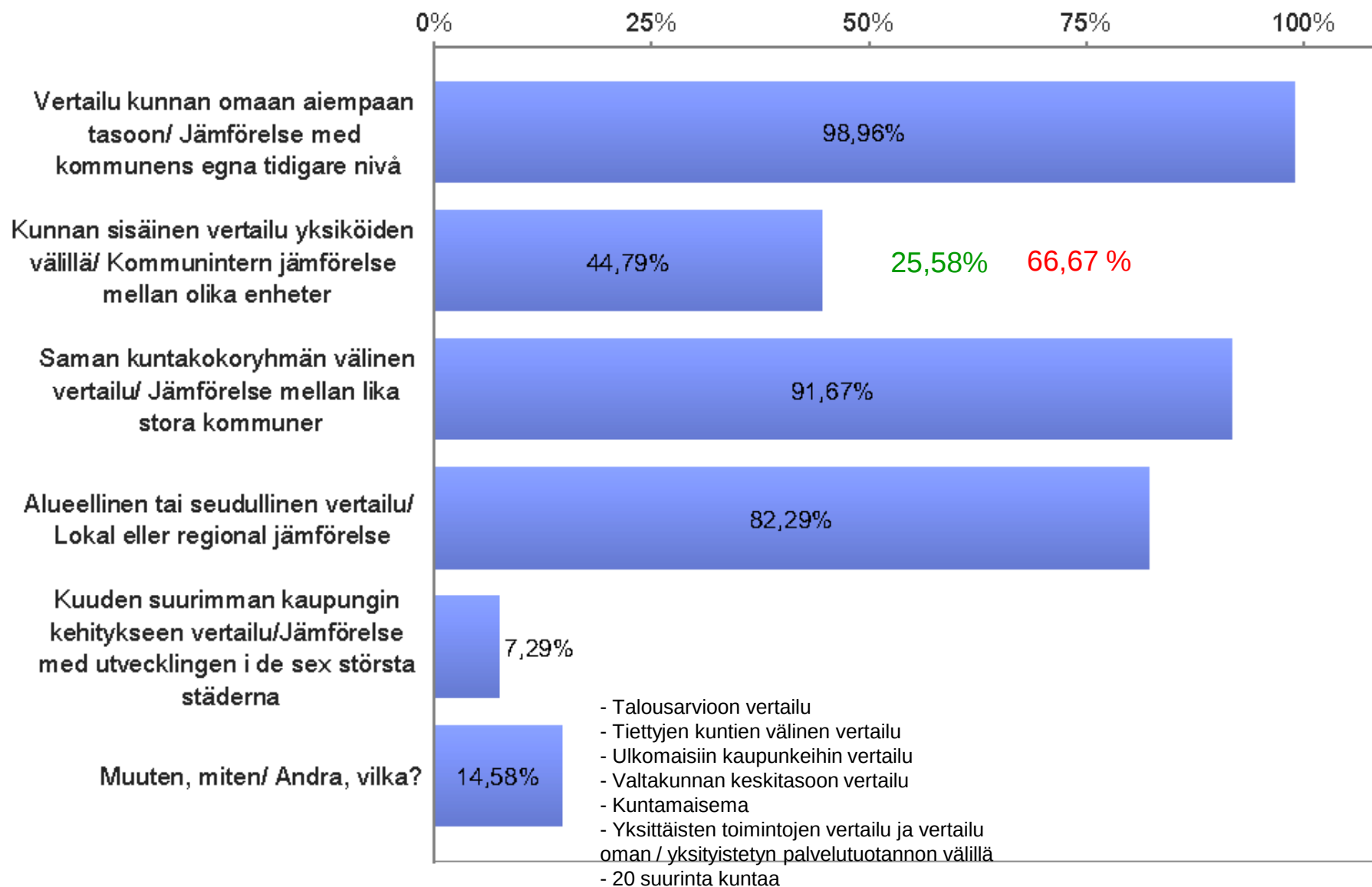
- Valtakunnallisesti asetettujen kriteereiden täyttäminen,
- €/suorite
- Palveluiden kattavuus
- Määrä, kustannustehokkuus
- Lakisääteisten määräaikojen ja seurannan mittarit, sähköinen hyvinvointikertomus
- Asetettuja tavoitteita

Kolme tärkeintä käyttämääne mittaria? (n=86)

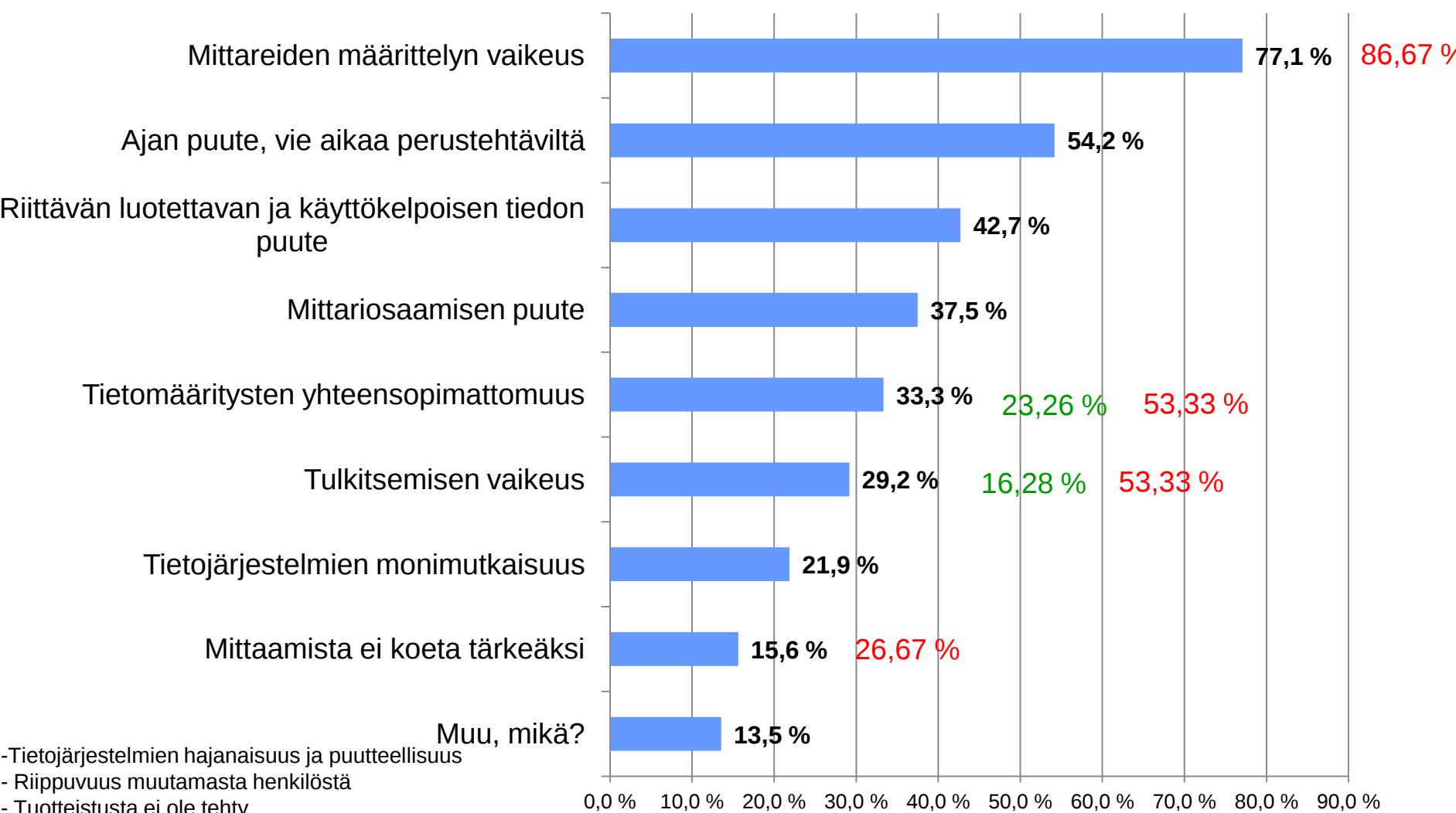


- Kunnan taloutta kuvaavat mittarit
 - Kertynyt yli-/alijäämä, käyttötalousmenojen kehitys, lainakannan kehitys, toimintakate, henkilöstömenot, veroprosentti
- Palvelujen käyttöä ja kustannuksia kuvaavat mittarit
 - Kustannukset/suorite, kustannukset/asukas, kustannukset/asiakas, talousarvion toteutuma
 - Palvelujen käyttö- ja täyttöasteet, jonotusajat
 - Tilatehokkuus
- Hyvinvointia, työtyytyväisyyttä ja asiakastyytyväisyyttä kuvaavat mittarit
 - Hyvinvointikertomuksen indikaattorit
 - Työtyytyväisyyskyselyt, sairastavuusindeksi, sairauspoissaolot
 - Asiakastyytyväisyyskyselyt
 - Laadun arviointijärjestelmät

Mitä seuraavista vertailutavoista käytätte tuottavuuden tai tuloksellisuuden kehityksen vertailussa? (n=96)



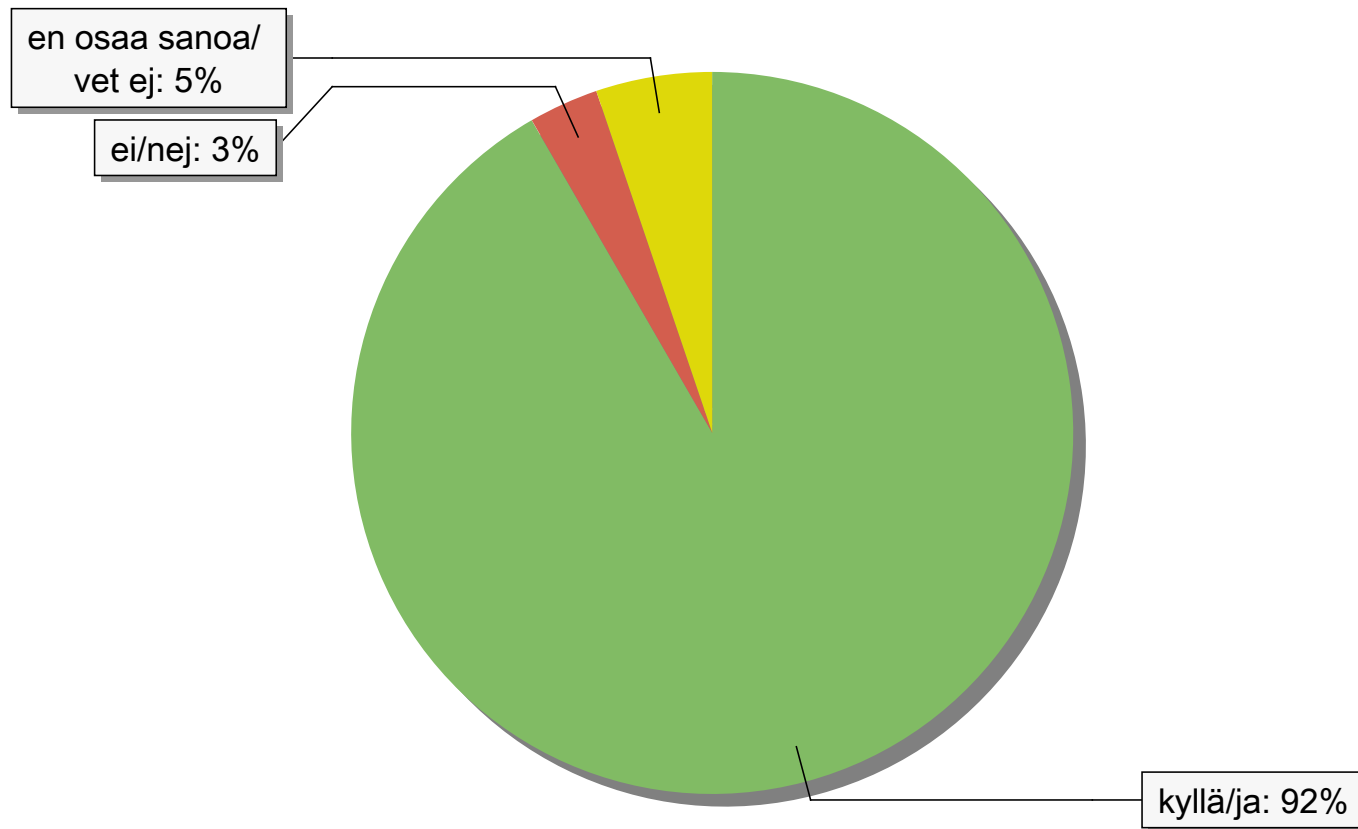
Mitkä ovat kunnassanne suurimmat tuottavuuden tai tuloksellisuuden mittamisen vaikeudet (n=96)



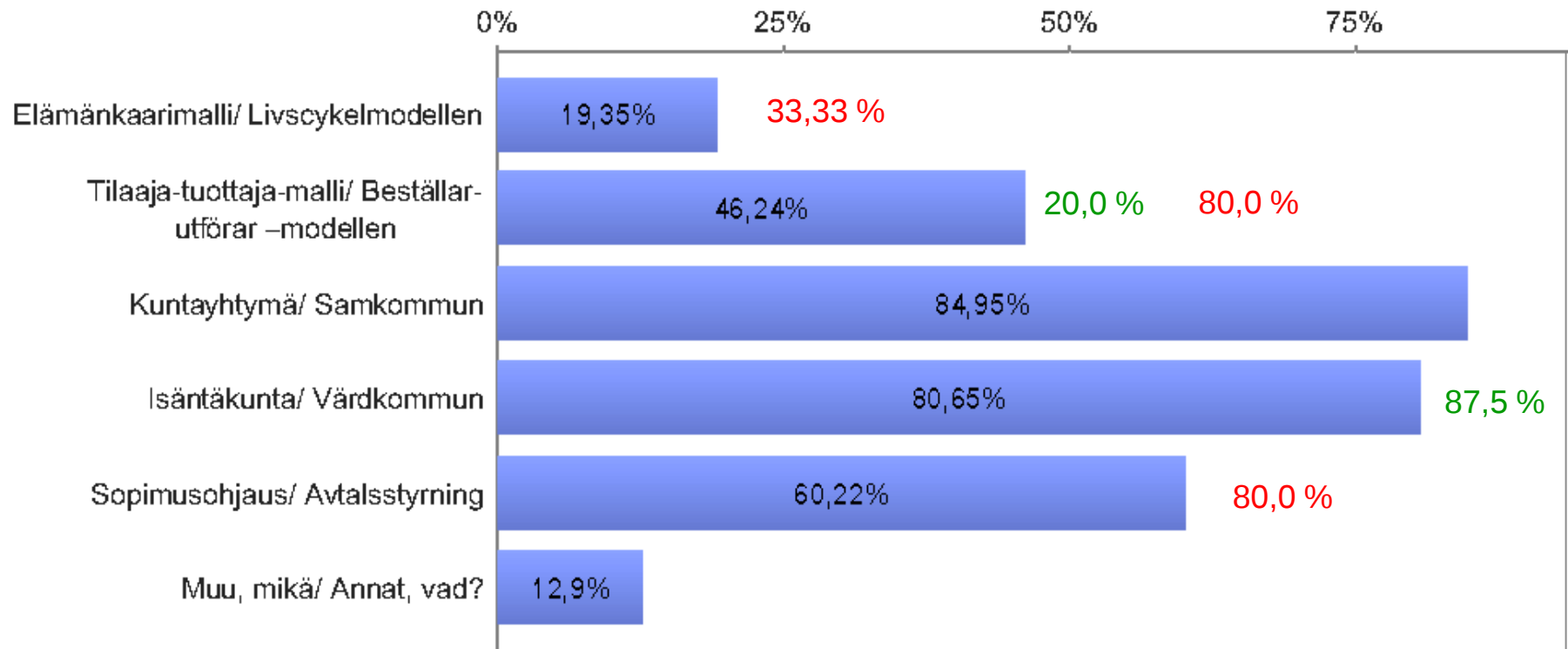
- Tietojärjestelmien hajanaisuus ja puutteellisuus
- Riippuvuus muutamasta henkilöstä
- Tuotteistusta ei ole tehty
- Käsityöstä pois, automaattiseen seurantaan
- Palveluiden järjestämisen vertailun vaikeus
- Tuottavuusasiat vieraita kuntayhtymässä
- Tiedon luotettavuus, puutteita tiedon tallentamisessa ja omistajuudessa

Näettekö tarvetta kansallisesti kehitetyille valmiille ja vertailukelpoisille kuntatason palvelukohtaisille tuottavuus- ja tuloksellisuusmittareille?

(esimerkkinä 20 suurimman tuottavuusvertailun mittarit) (n=96)

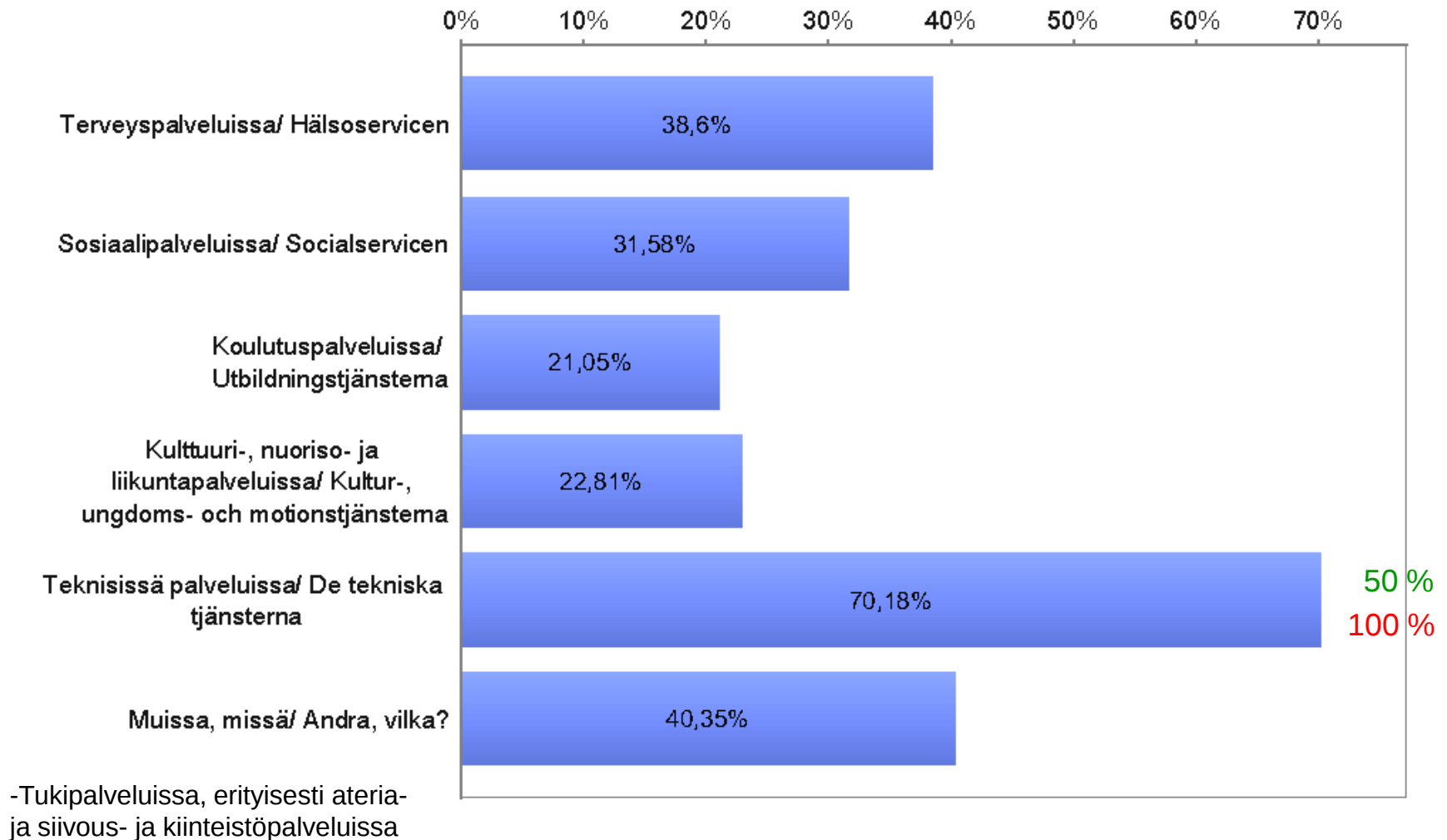


Mitä seuraavista toiminta- tai organisaatiomalleista käytätte palveluiden järjestämisessä? (n=93)

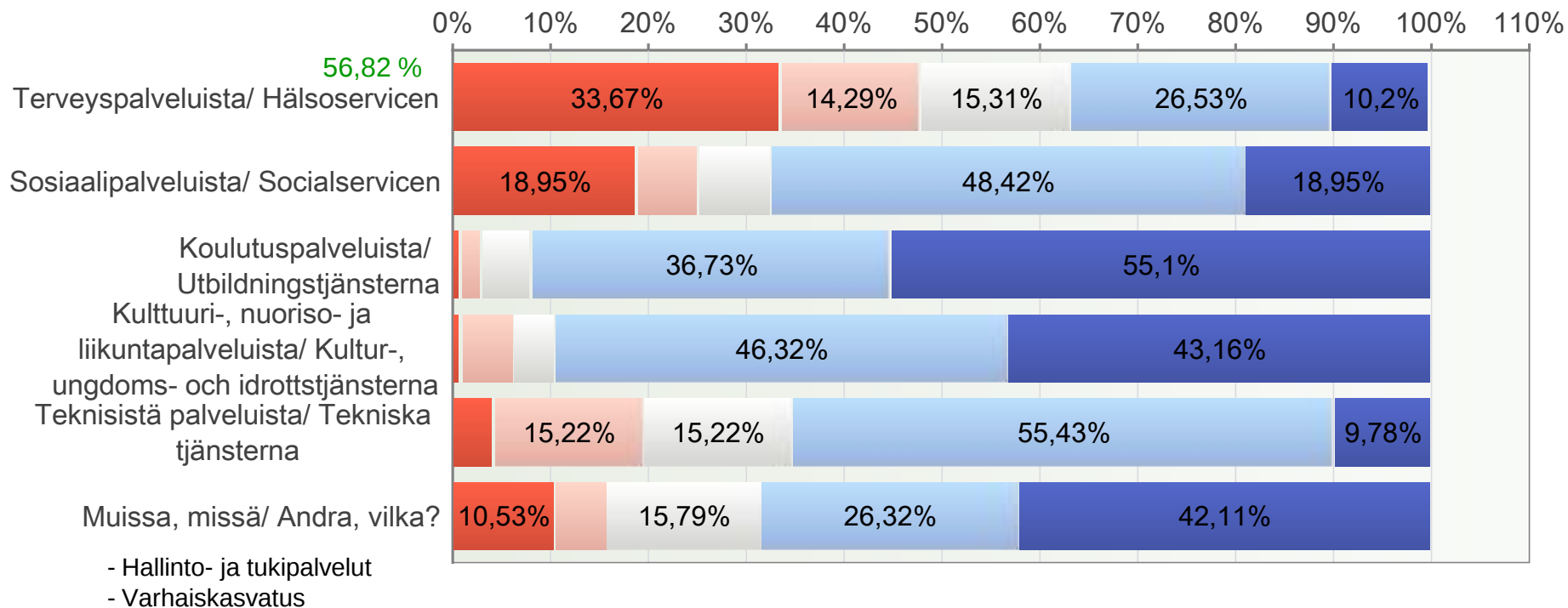


- Palvelusetelit, ostopalvelut, palvelusopimukset
- Palveluiden ostaminen yksityisiltä
- Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa
- Kuntien yhteistyöverkostot
- Liikelaitokset ja kuntaomisteiset yhtiöt
- Prosessijohtaminen
-

Onko kuntanne sisäisessä organisaatiossa eriytetty palveluiden järjestäjä (tilaaja) ja tuottaja seuraavissa palveluissa? (n=57)



Arvioikaa kuinka suuri osuus palvelutuotannosta on kuntanne omaa palvelutuotantoa (n=96)

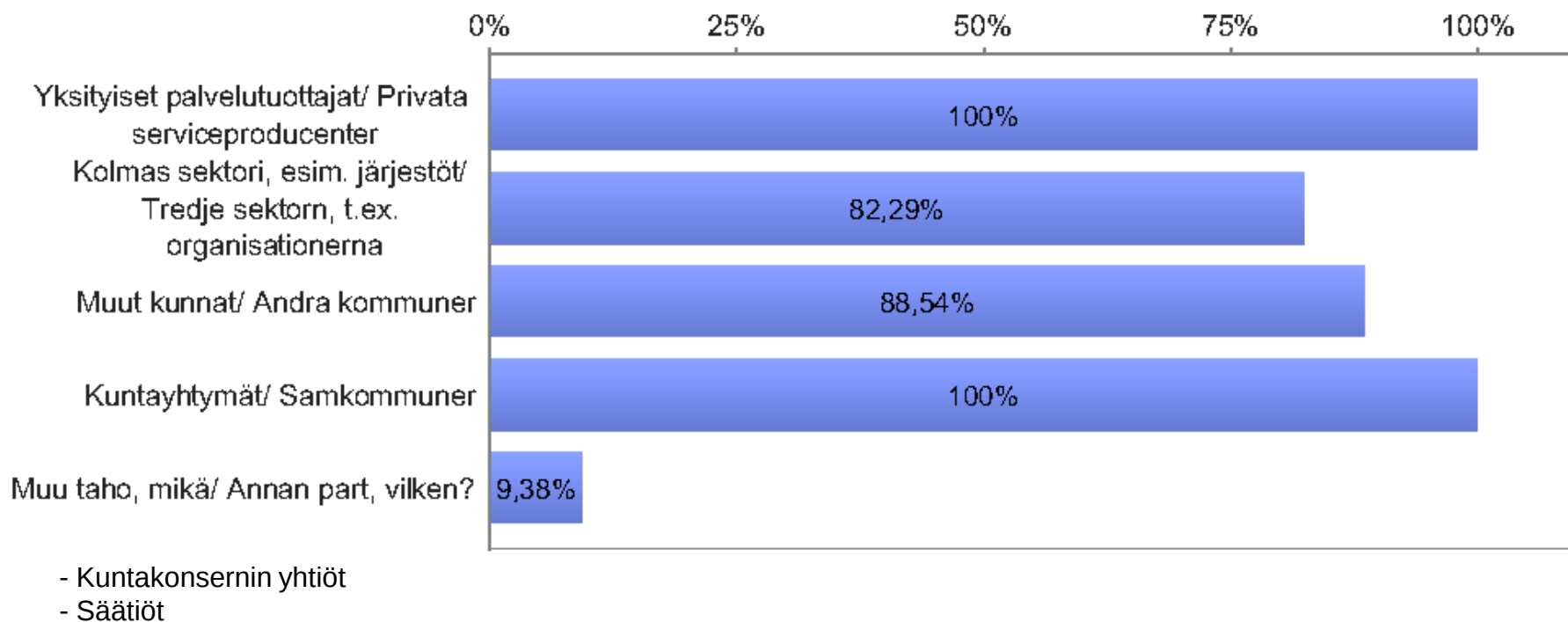


1=ei yhtään tai ei juuri yhtään/ ingen andel alls eller obetydlig 2=selvästi alle puolet/ klart mindre än hälften

3=noin puolet/ ungefär hälften 4=selvästi yli puolet/ klart över hälften

5=kaikki tai lähes kaikki/ allt eller nästan allt

Mitkä eri tahot tuottavat kuntanne palveluita kunnan oman tuotannon lisäksi? (n=96)

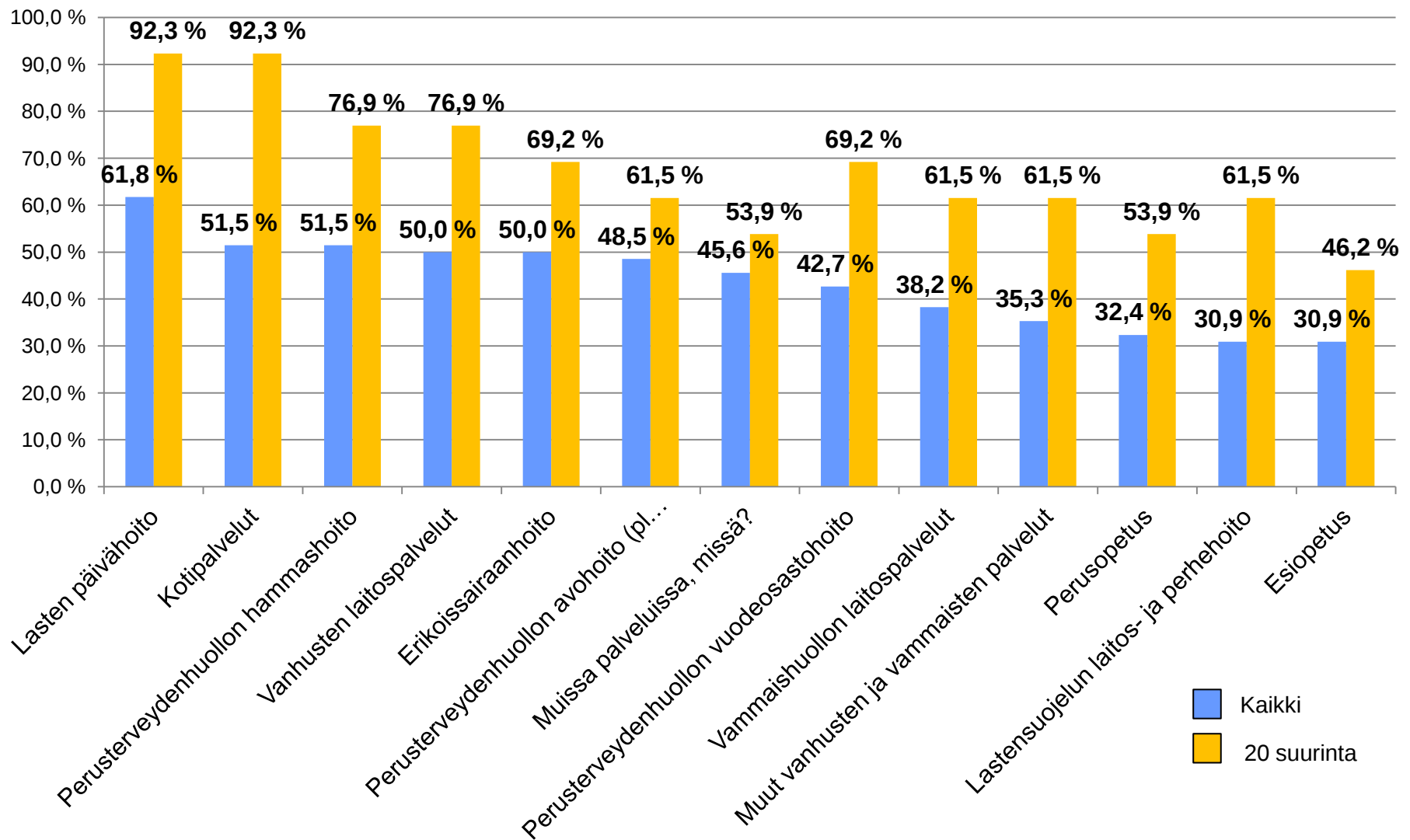


Tärkein yksittäinen palveluiden järjestämis- ja tuotantomalleihin

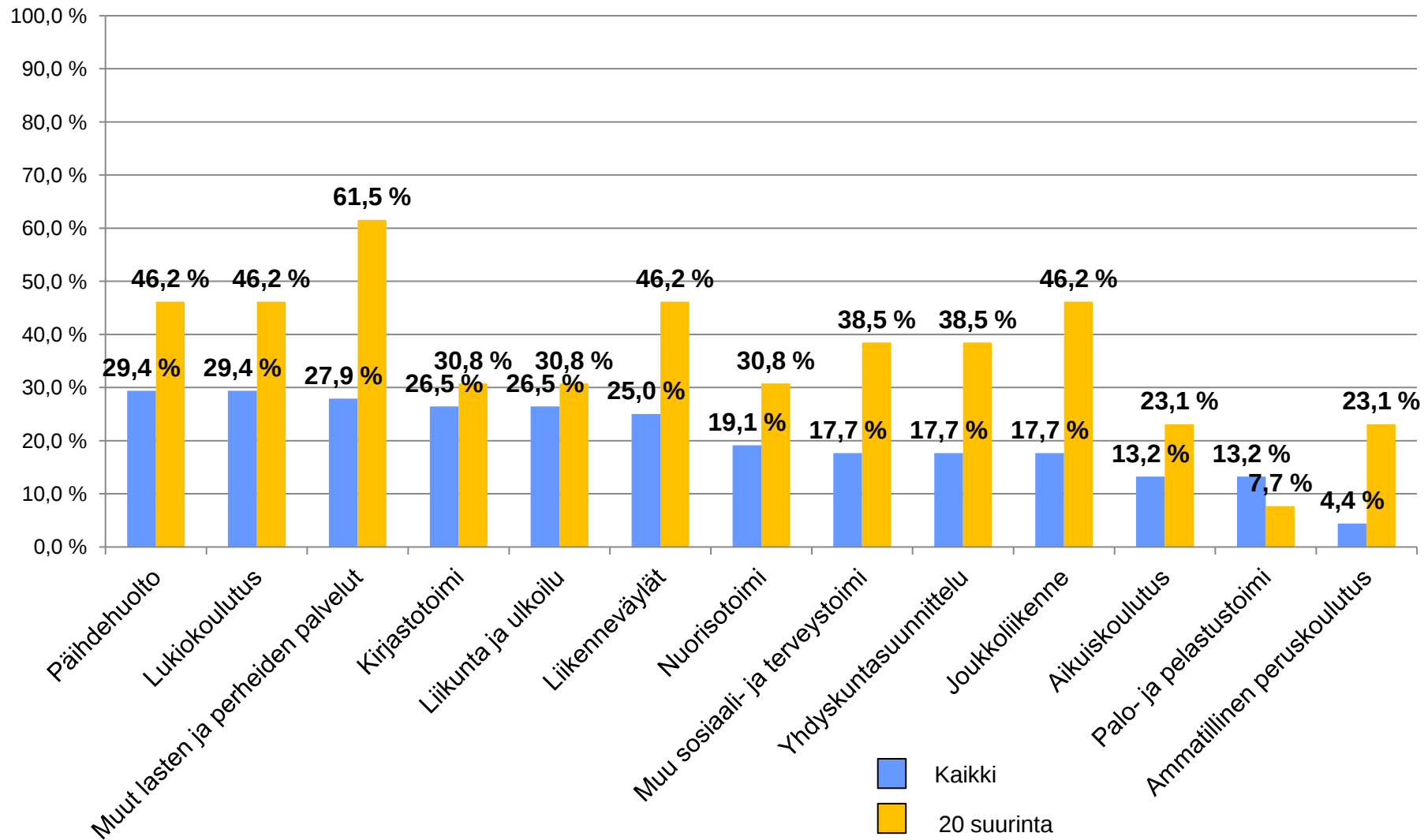
liittyvä toimenpide (tuottavuuden ja tuloksellisuuden kannalta) (n=80)

- Tilaajan ja tuottajan roolin eriyttäminen
 - Hankintaosaaminen
 - Palveluiden tuotteistaminen ja määrittely
 - Palvelusetelit
 - Prosessien kehittäminen
- Massatuotantoedut
 - Kuntien välinen yhteistyö
 - Kuntaliitokset
- Palvelurakenteen muutokset
 - Palveluverkko
 - Painopisteen siirto esim. pois laitospalveluista
- Monituottajuuden kehittäminen
 - Oman ja yksityisen palvelutuotannon vertailu

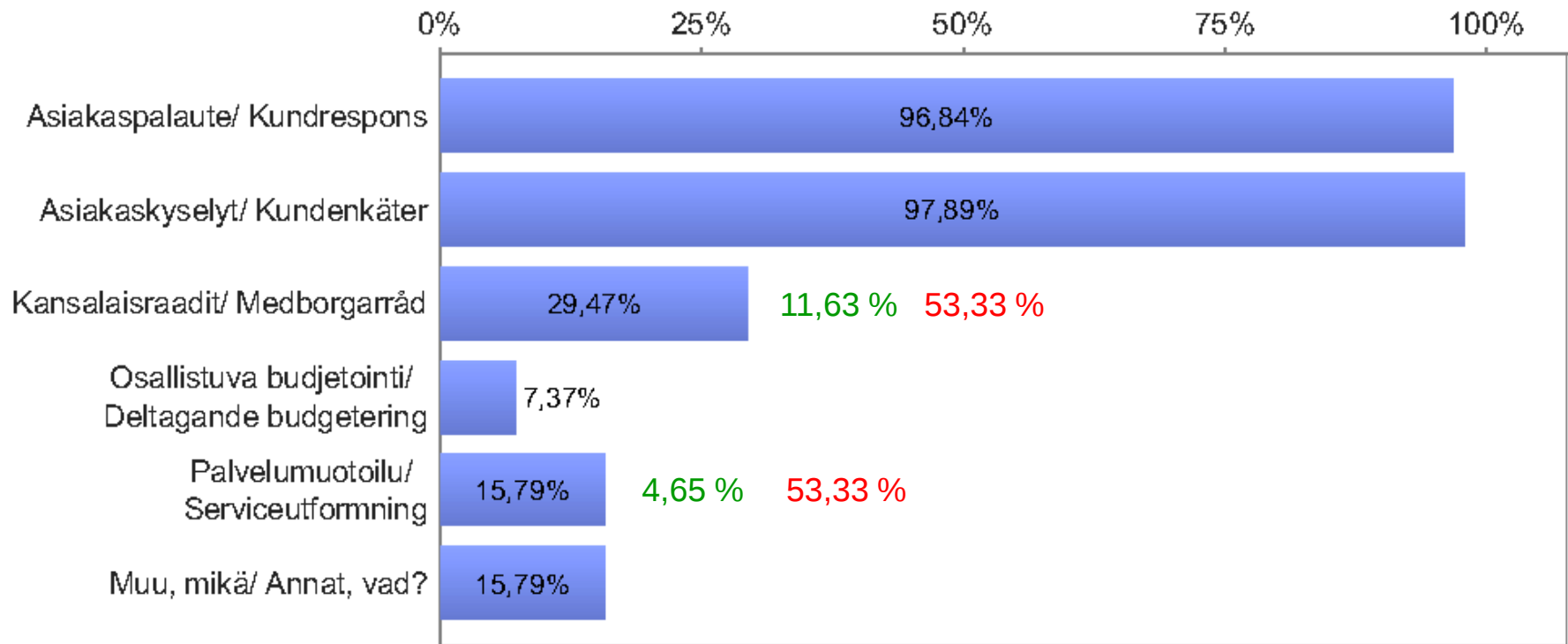
Missä seuraavissa tehtäväluokissa palvelut tai osa palveluista on kunnassanne tuotteistettu (1/2) ? (n=68)



Missä seuraavissa tehtäväluokissa palvelut tai osa palveluista on kunnassanne tuotteistettu (2/2) ? (n=68)



Mitä seuraavista asiakaslähtöisyyttä korostavista toimintamalleista olette palveluiden suunnittelussa tai kehittämisessä käyttäneet? (n=95)

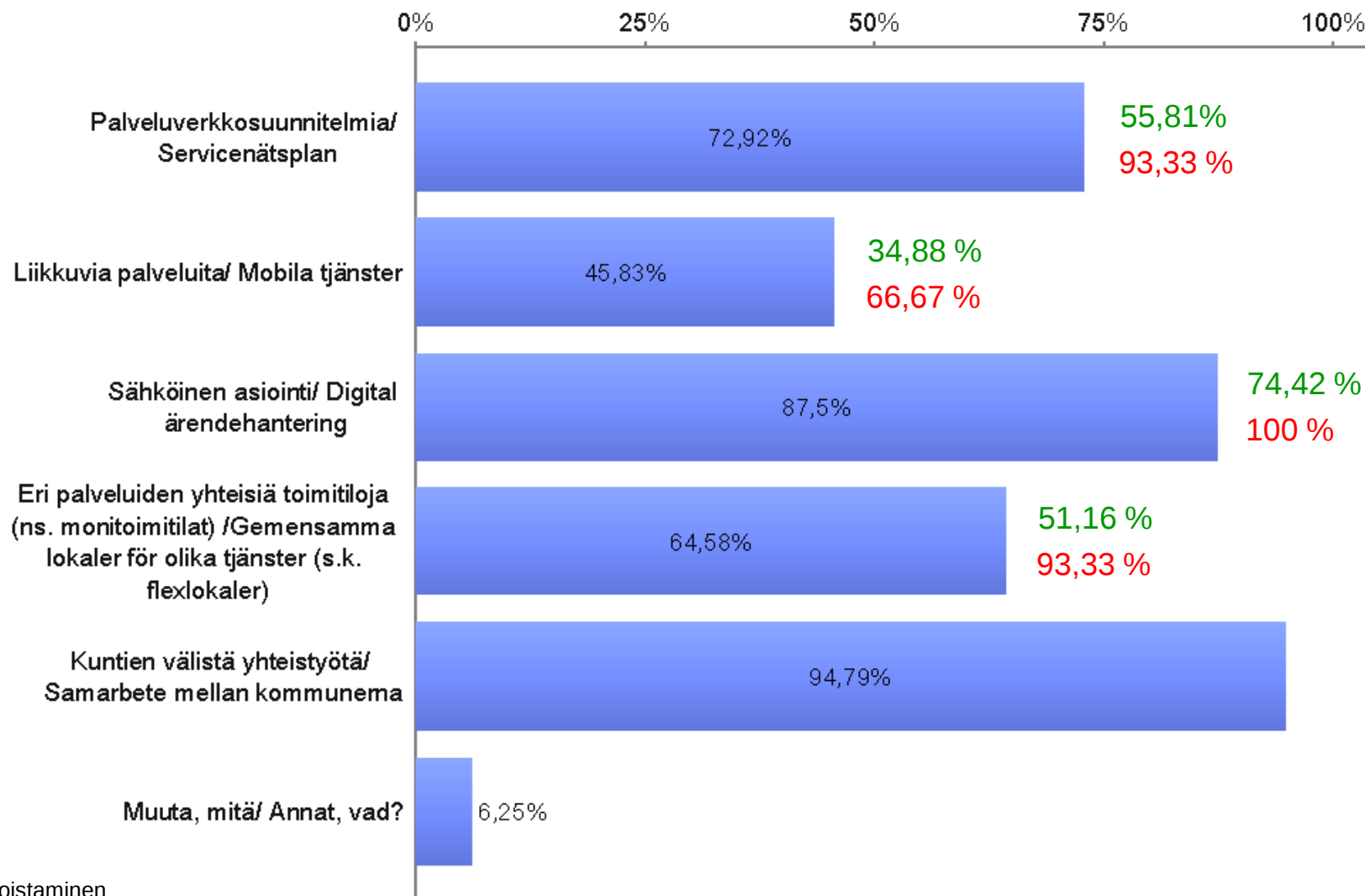


- Alueelliset toimielimet, neuvottelukunnat
- Asukastapaamiset, kyläillat, infotilaisuudet
- Nuorisovaltuusto
- Asiakasraadit
- Otakantaa.fi

Tärkein yksittäinen palveluiden tehokkaaseen ja asiakaslähtöiseen uudistamiseen liittyvä toimenpide (tuottavuuden ja tuloksellisuuden kannalta) (n=75)

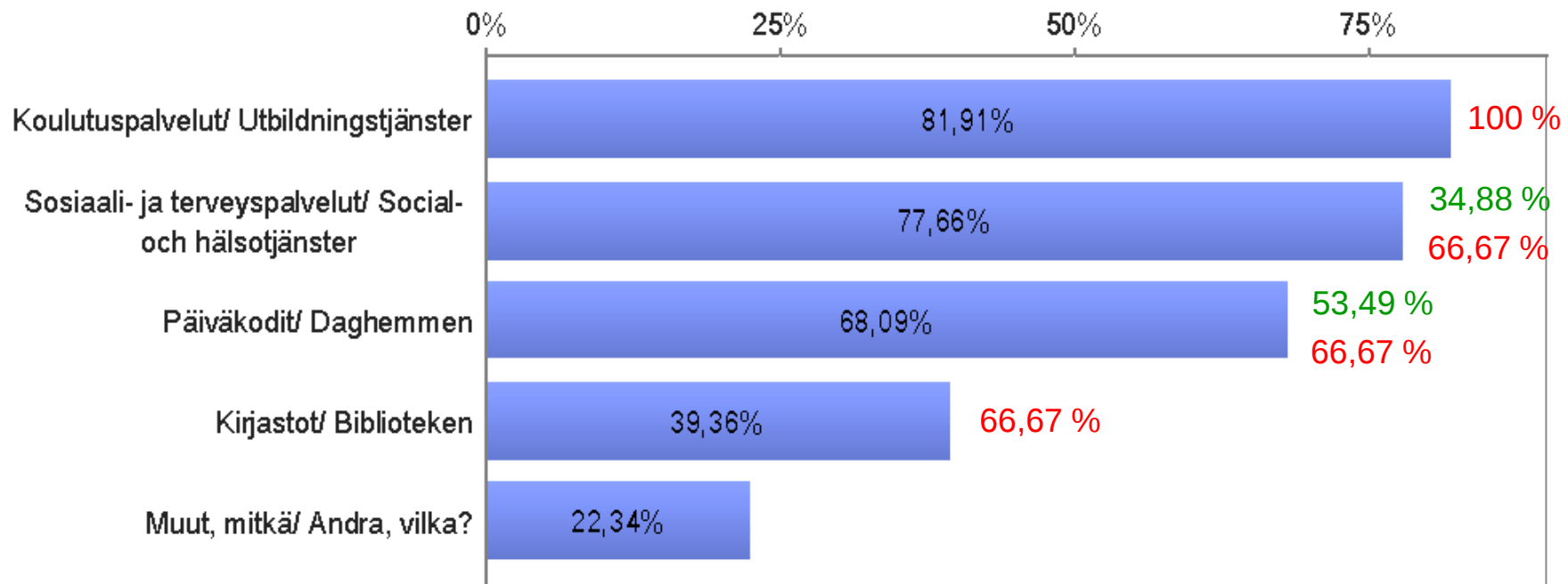
- Palvelurakenne ja –prosessit
 - Palvelutuotannon toimintatapojen muutokset ja uudelleenjärjestelyt (esim. elämänkaarimalli)
 - Palveluprosessien tehostaminen
 - Palveluketjujen saumattomuus
 - Palveluohjauksen kehittäminen, asiakkaiden muuttuvat tarpeet
- Asiakas- ja palautekyselyt
- Sähköisen asioinnin kehittäminen
 - Mobiilisovellukset
- Vuorovaikutus asiakkaiden kanssa
 - Palvelumuotoilu
 - Asiakasraadit
 - Osallistuva budjetointi
- Riittävät resurssit, motivoitunut henkilöstö

Mitä seuraavista olette hyödyntäneet palveluiden kehittämisessä? (n=96)



- Ulkoistaminen
- Kolmas sektori
- Seudulliset suunnitelmat kaavoituksessa ja vesihuollossa
- Monipalvelupisteiden toimintamalli

Missä seuraavista palveluista olette uudistaneet toimitila- ja palveluverkkoa? (n=94)

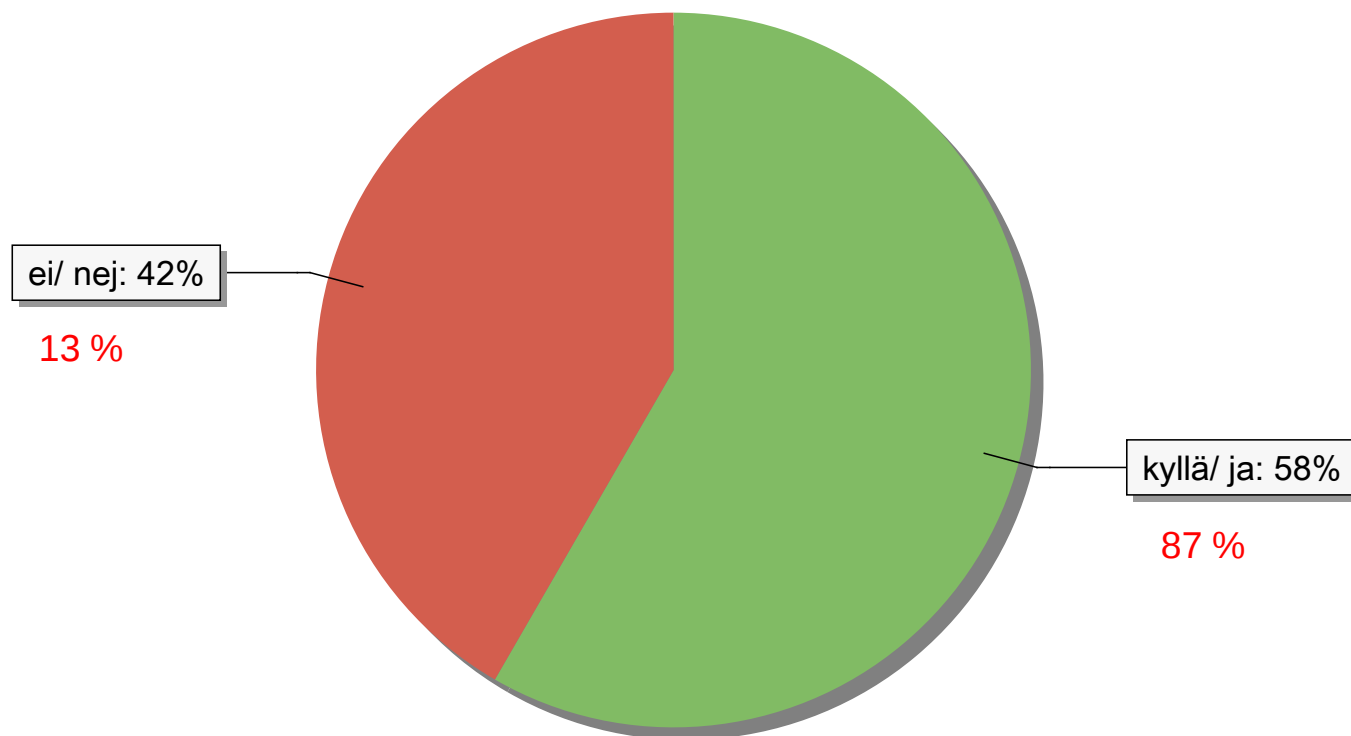


- Nuorisopalvelut
- Tukipalvelut, ateriahuolto
- Tekniset palvelut
- Yhteispalvelu
- Hallinto
- Kulttuuri ja liikunta

Tärkein yksittäinen palveluverkkoon ja toimitilojen uudistamiseen liittyvä toimenpide (tuottavuuden ja tuloksellisuuden kannalta) (n=81)

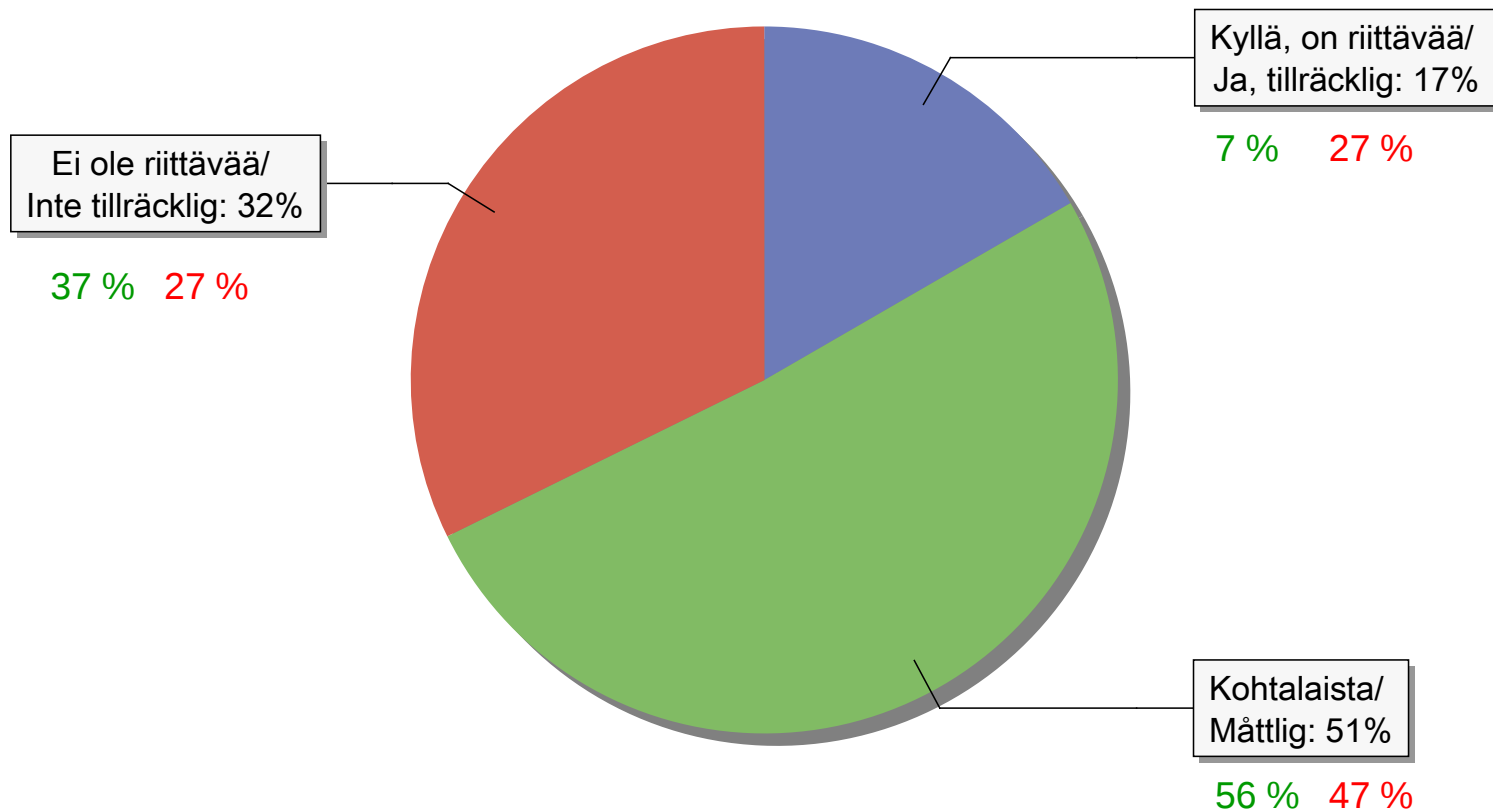
- Kouluverkon rationalisointi
 - Päiväkotiverkko
 - Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilaketjutus
 - Vanhustenhuollon toimitilojen ja rakenteen muuttaminen
 - Kehitysvammaisten asuminen
 - Muut terveys- ja sosiaalipalvelut
- Kokonaisvaltainen palvelujen ja palveluverkon kehittäminen
 - Palvelukeskittymät
 - Riittävän suuret yksiköt
 - Tilatehokkuus, tilojen moni- ja yhteiskäyttöisyys
 - Asiakaslähtöisyys
- Sähköisen asioinnin ja tietotekniikan kehittäminen
- Kaavoituksen ja palveluverkkosuunnittelun vuorovaikutuksen parantaminen

Onko hankintatoimi osa kuntanne strategista päätöksentekoa? (n=96)



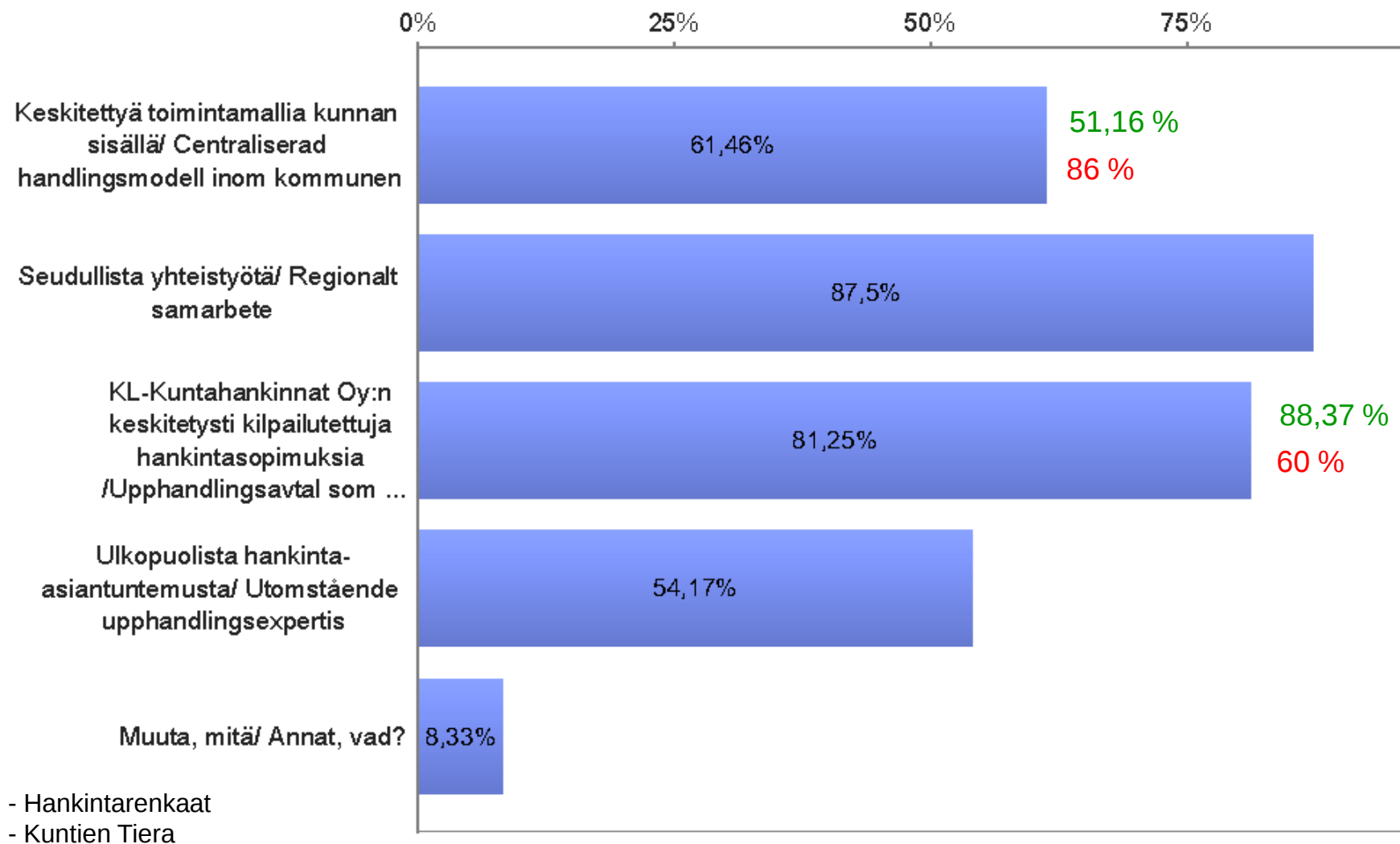


Onko hankintoihin liittyvä osaaminen kunnassa mielestänne riittävää ja hankintatoimi riittävästi resurssoitua? (n=96)



Mitä seuraavista olette hyödyntäneet hankinnoissa?

(n= 96)

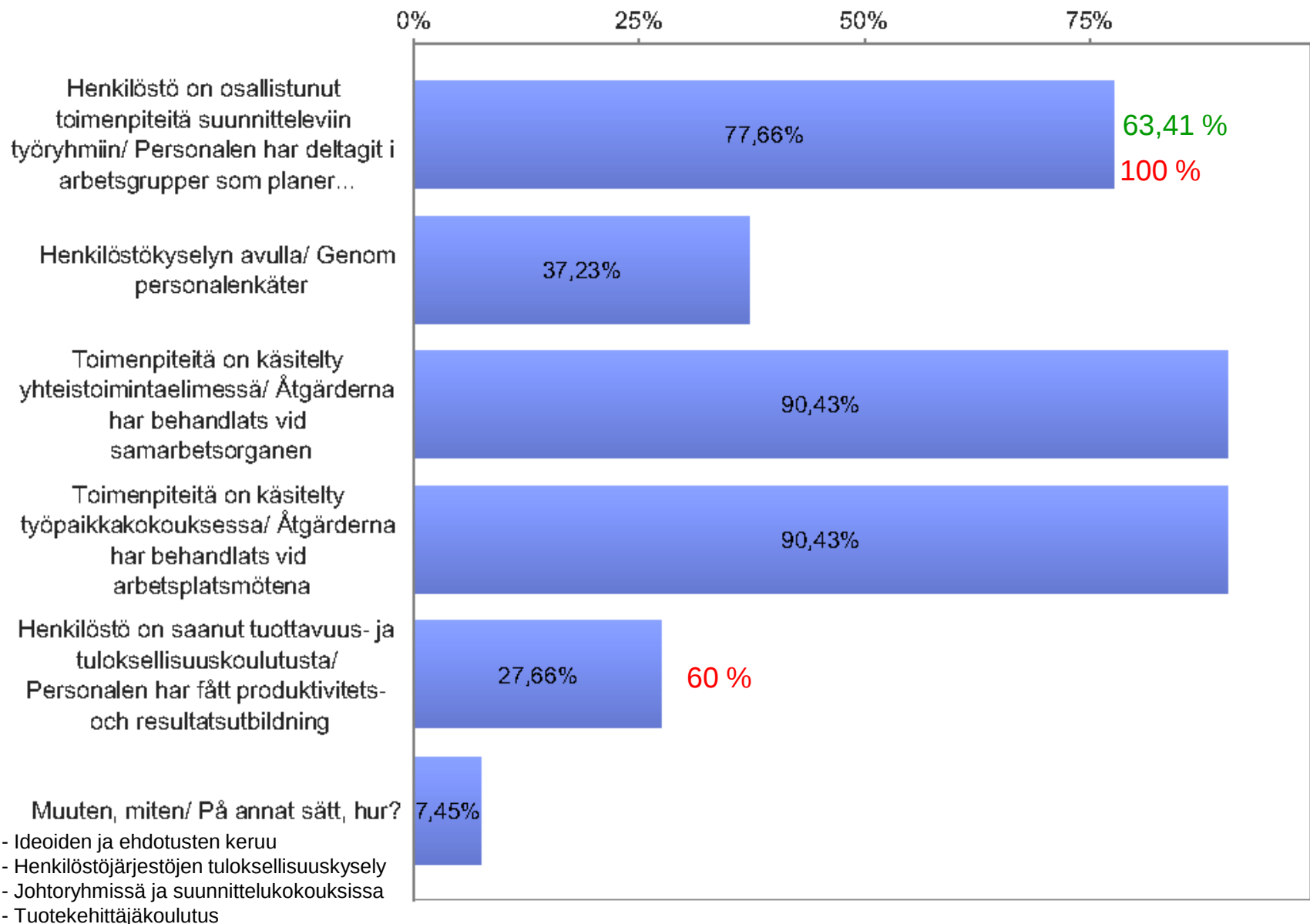


Tärkein yksittäinen hankintoihin liittyvä toimenpide

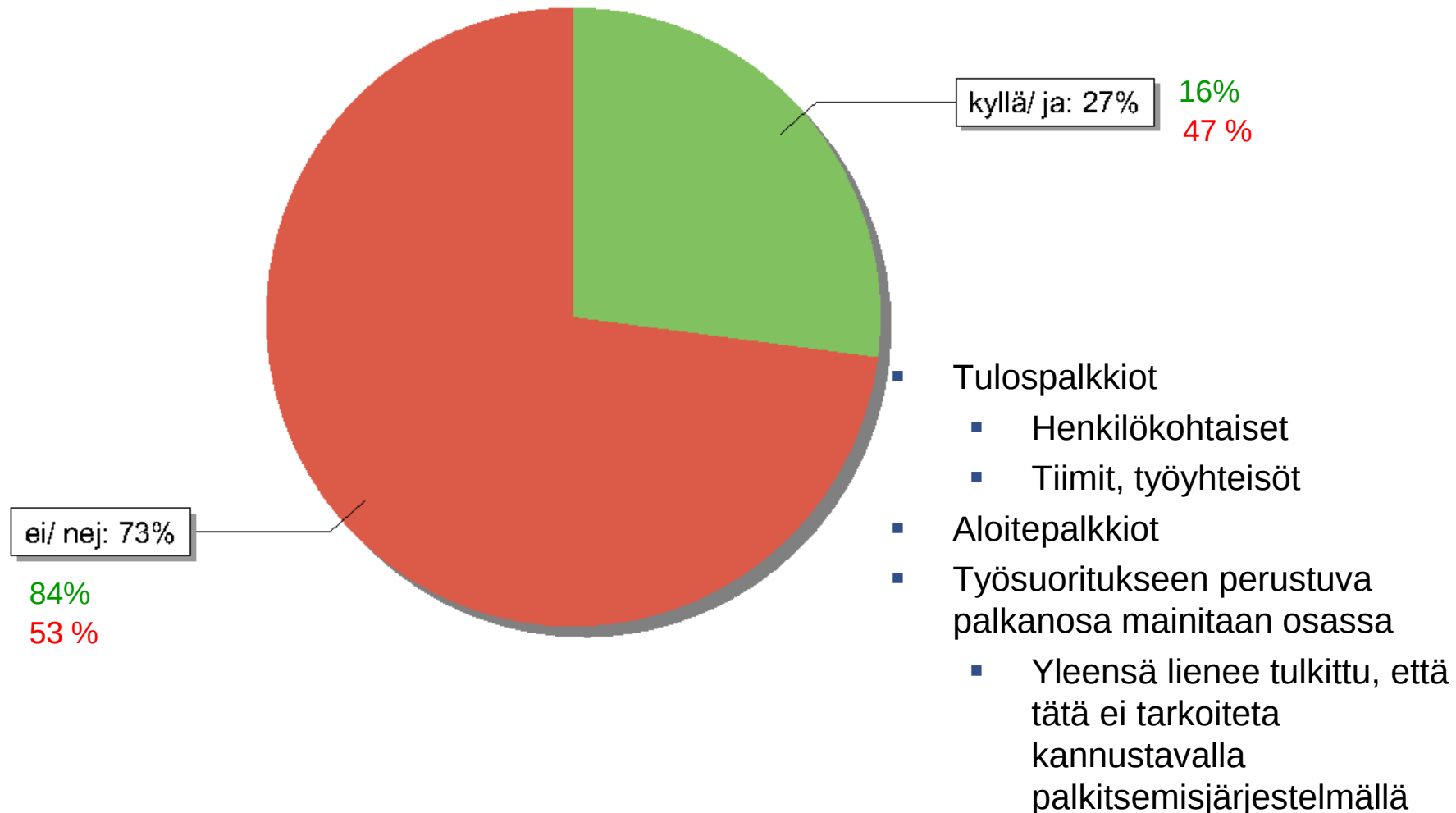
(tuottavuuden ja tuloksellisuuden kannalta) (n=79)

- Hankintatoimen kehittäminen
 - Asiantuntemuksen keskittäminen ja kehittäminen
 - Valmiit mallit, yhdenmukaisuus
- Yhteistyö ja keskittäminen
 - Riittävän laaja hankintarengas
 - Seudullinen hankintayhteistyö, alueelliset kilpailutukset
 - KL Kuntahankinnan hyödyntäminen
- Hankintojen suunnittelu ja ennakointi
 - Käyttäjien ja yrittäjien kuuleminen
- Kaupungin strateginen hankintaohjelma, hankintastrategia
- Sähköinen hankintajärjestelmä, puitesopimusten hyödyntäminen

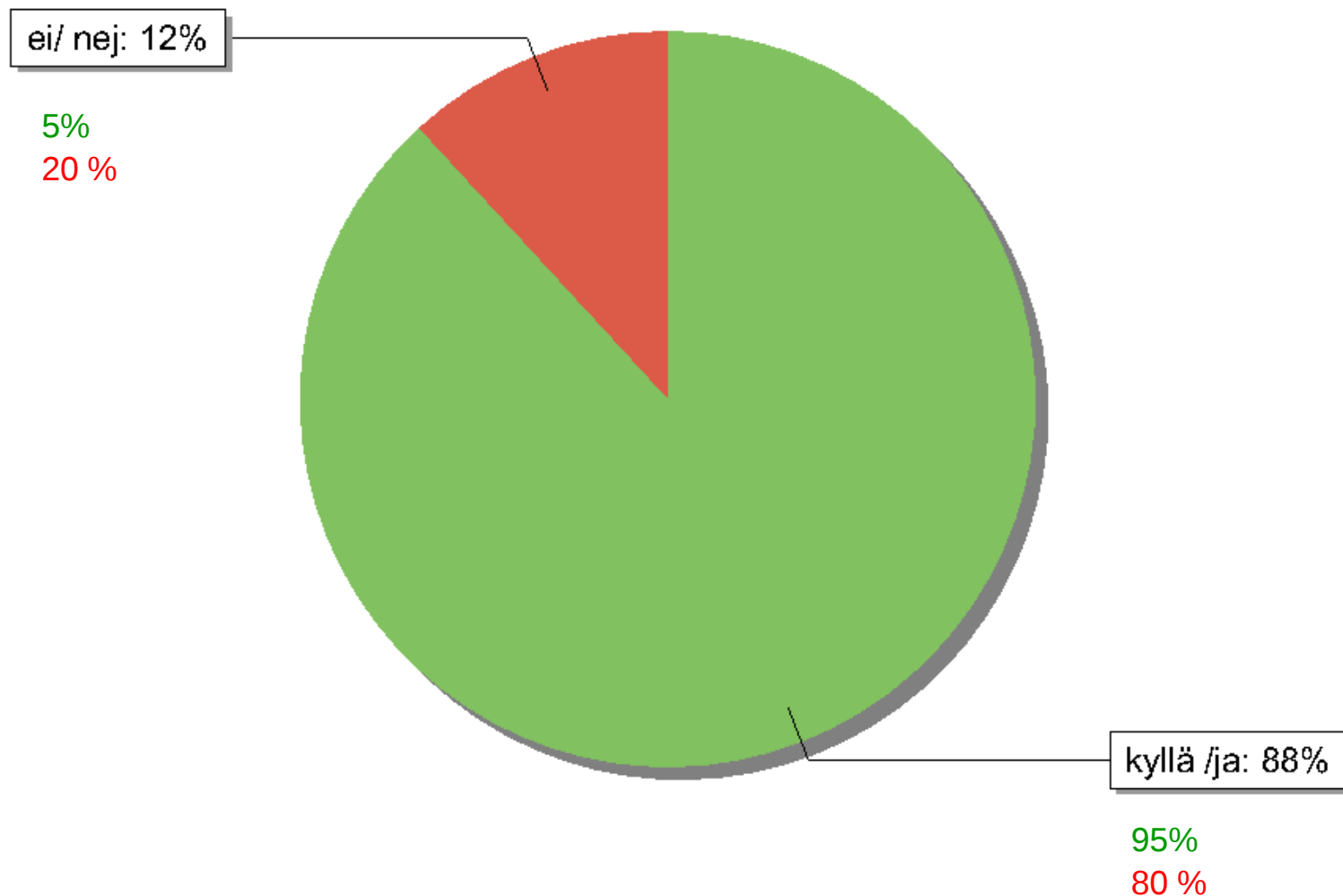
Miten henkilöstö on ollut mukana tuottavuus- ja tuloksellisuustoimenpiteiden suunnittelussa ja toteutuksessa? (n=94)



Onko kunnassanne käytössä tuottavuuteen ja tuloksellisuuteen kannustava henkilöstön palkitsemisjärjestelmä? (n=96)



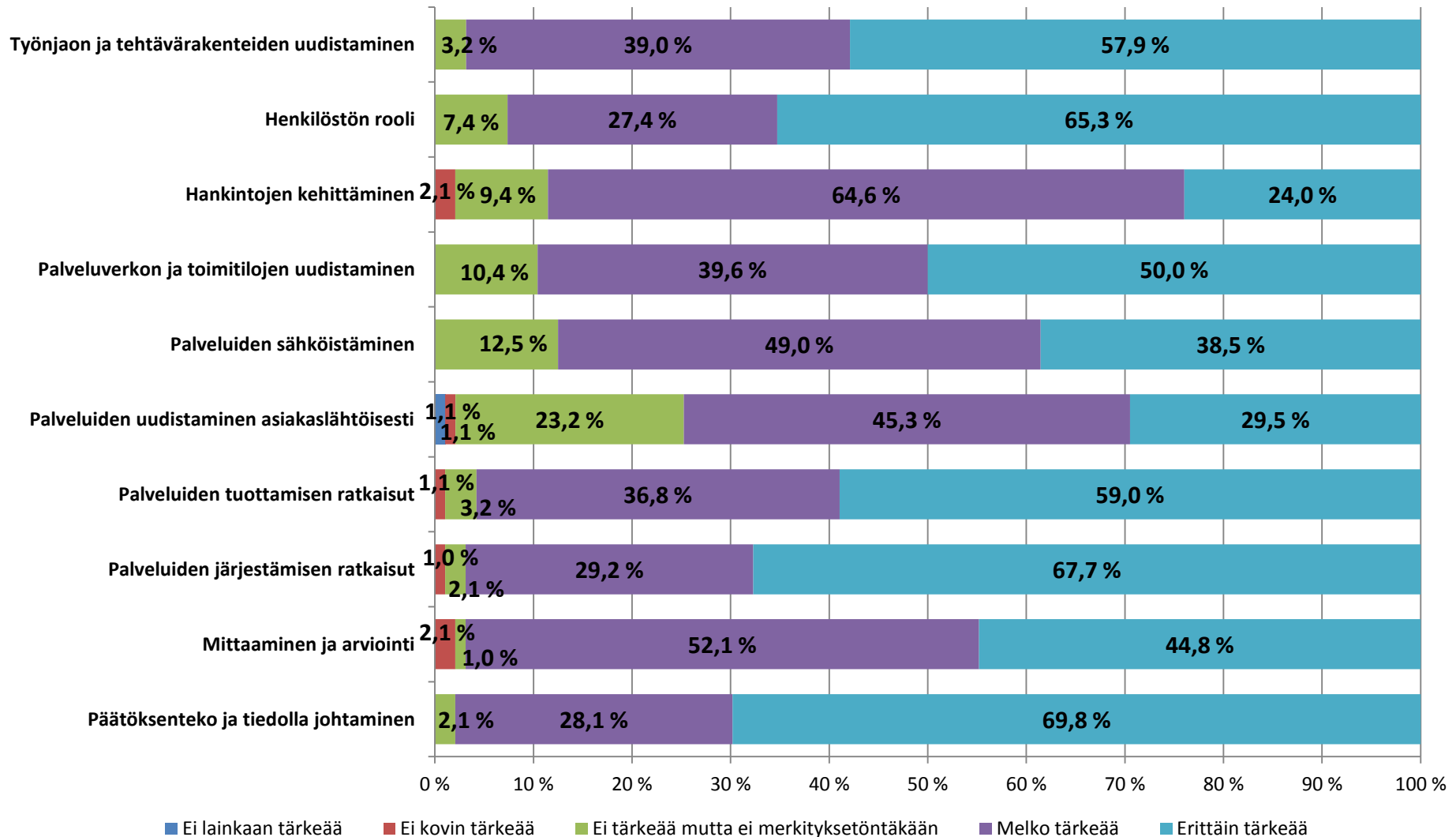
Onko tuottavuus- ja tuloksellisuustyö johtanut kunnassanne henkilöstöresurssien uudelleen kohdentamiseen? (n=93)



Tärkein yksittäinen henkilöstökysymyksiin liittyvä toimenpide (tuottavuuden ja tuloksellisuuden kannalta) (n=76)

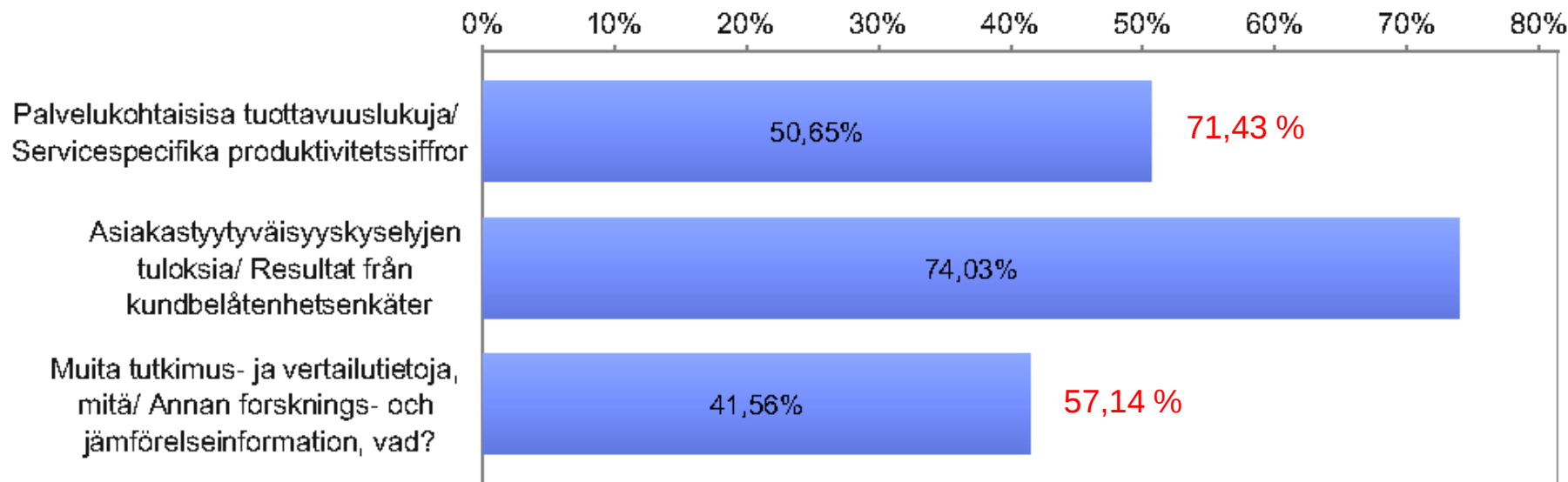
- Henkilöstövoimavarasuunnittelu
 - Täyttölupamenettely
- Uudelleenjärjestelyt
 - Henkilötyöpanoksen uudelleen kohdentaminen
 - Tehtävien uudelleen järjestäminen
 - Eläköitymisen hyödyntäminen
 - palvelurakenteen ja –verkon muutokset
 - Organisaation kehittäminen
 - Sektorirajat ylittävä yhteistyö
- Osaamisen ja ammattitaidon kehittäminen
 - Esimiesvalmennus
 - Johtamisen kehittäminen
 - Työhyvinvoinnin kehittäminen
 - Taloustietouden lisääminen
- Henkilöstökyselyt, henkilöstön osallistaminen ja sitouttaminen, yhteistoiminta

Kuinka tärkeänä pidätte seuraavia kokonaisuuksia tuottavuuden ja tuloksellisuuden näkökulmasta? (n=96)



Mitä seuraavista olette julkaisseet tai olette aikeissa julkaista?

(esimerkiksi kuntanne nettisivuilla, hyvinvointikertomuksessa) (n=81)



- Hyvinvointimittarit,
hyvinvointikertomus
- Talouden tunnusluvut
- Henkilöstöä koskevia
tuloksellisuus- ja tuottavuustietoja
- Kuntamaisema-tietoja
- Aasukastyytyväisyyskysely
- Kouluterveyskysely